

ТЕХНИКИ ЗА ТИМСКА РАБОТА ВО ОНЛАЈН НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК

Доцент д-р Лела Ивановска

Факултет за информатички и комуникациски технологии, Универзитет
„Св. Климент Охридски” – Битола

Вонреден професор д-р Силвана Нешковска

Педагошки факултет – Битола, Универзитет „Св. Климент Охридски” –
Битола

Доцент д-р Милена Касапоска-Чадловска

Правен факултет – Кичево, Универзитет „Св. Климент Охридски” –
Битола

Апстракт

Каковомногуземји, така и кај нас, борбата против КОВИД-19 ги затвори училиштата и учењето се одвива онлајн. Онлајн наставата претставува нов, поинаков начин на учење и подучување. Прилагодување на содржината на материјалот, давање соодветни инструкции за зададените задачи, оценување на знаењето, одржување на мотивираноста и интересот научениците/студентите за време на онлајн часовите, се само дел од предизвиците со кои се соочи образованието во целост за време на оваа пандемија. Со овие предизвици се справуваат и наставниците и изучувачите на странски јазик.

Целта на овој труд е да понуди интерактивни техники за тимска работасо цел создавање поволна клима за онлајн учење на странски јазик, како и за поттикнување на социјализацијата меѓу сите инволвирани страни за време на онлајн наставата, но и за одржување на мотивацијата за учење, стимулирање, релаксирање и создавање атмосфера на доверба. Посебен акцент се става на некои од таканаречените воведни техники за тимска работа, предложени од Nik Peachey во неговата книга „Team Building Activities”, и тоа *The Ice breakers, Identity Iceberg, Human Alphabet, Bucket List* и *The Web Crawl*. Аргументите на овој труд се во насока на валидација на тврдењето дека користењето на ваковтип на наставни техники, од една страна, е директно поврзано со формирањето на позитивна социоемоционална атмосфера, а од друга страна, нуди можности за интеракција во наставата и полесно совладување на материјалот.

Клучни зборови: онлајн учење, техники, работа, социјализација, странски јазик

TEAM BUILDING TECHNIQUES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES ONLINE

Assistant professor, Lela Ivanovska, PhD

Faculty of Information and Communication Technologies, “St. Kliment
Ohridski” University – Bitola

Associate professor, Silvana Neshkovska, PhD

Faculty of Education – Bitola, “St. Kliment Ohridski” University – Bitola

Assistant professor, Milena Kasaposka-Chadlovska, PhD

Faculty of Law, “St. Kliment Ohridski” University – Bitola

Abstract

The fight against the Covid-19 pandemic, among many other things, meant closing the schools and resorting to online teaching in many countries in the world, ours included. Online teaching is a relatively new and a completely different method of teaching from the traditional, classroom-based teaching. Adjusting the teaching material, issuing appropriate instructions, assessing students’ knowledge, sustaining students’ motivation and interest during online classes are just a few of the challenges that this pandemic have brought up on education in general. Teachers of foreign languages as well as learners of foreign languages are not exempted from these occurrences.

The paper at hand aims to offer interactive team building techniques suitable for creating an atmosphere in class, conducive for acquiring a foreign language, for boosting the socialization of all parties involved in the process of online teaching and learning as well as for sustaining students’ motivation for studying, and for creating an atmosphere of trust and mutual respect. A special accent in this paper is put on a selection of introductory team building techniques proposed by Nik Peachey in his book “Team Building Activities”, such as *The Ice breakers*, *Identity Iceberg*, *Human Alphabet*, *Bucket List*, and *The Web Crawl*. All arguments presented in this paper seek to provide validation of the claim that employing such teaching techniques directly contributes not only to establishing positive socio-emotional atmosphere in class, but also to proffering possibilities for interaction and mastering the language much more quickly and easily.

Keywords: online teaching, techniques, team work, socialization, foreign language

Вовед

Онлајн наставата се изведува во едно ново опкружување каде што технологијата има значајна функција. Дигитализацијата, како дел од процесот на онлајн учење, го детерминира постигнувањето на целите и

резултатите од учењето. Користењето на дигитална технологија во наставата подразбира поголема флексибилност во процесот на учењето, но и поголема подготовка од страна на наставникот. Покрај физичката оддалеченост на учениците за време на онлајн учењето, од голема важност е да се води грижа и за социо-емоционалните аспекти на учењето бидејќи во овој случај, за разлика од наставата со физичко присуство, се зголемува психолошката и емоционалната оддалеченост и доаѓа до намалување на групната кохезија која е значајна за ефективно учење. Поради тоа, треба да се создаде чувство за заедница, да се одговори на социо-емоционалните потреби на учениците/студентите преку интерактивни активности кои ќе им помогнат да научат повеќе за себе и за своите соученици, ќе им отворат можност слободно да го искажат својот став, да добијат повратна информација и да имаат интерес и мотивација за учење.

Во таа насока, овој труд има за цел да понуди интерактивни техники за тимска работа со цел создавање на поволна клима за учење на странски јазик онлајн, за поттикнување на социјализацијата меѓу сите инволвирани страни за време на онлајн наставата, но и за одржување на мотивацијата за учење, стимулирање, релаксирање и создавање атмосфера на доверба. Посебен акцент се става на неколку воведни интерактивни техники предложени од Nik Peachey во неговата книга „Team Building Activities”, како што се: *TheIcebreakers*, *IdentityIceberg*, *HumanAlphabet*, *BucketList* и *TheWebCrawl*.

Аспектот социјализација во рамките на онлајн наставата

Социјализацијата е значаен дел во процесот на учењето. Многу ученици/студенти со задоволство доаѓаат на час за да се дружат и споделуваат искуства (Irwin and Berge 2006; Maccoby, 2008). Аспектот социјализација честопати се занемарува за време на онлајн наставата. Учениците/студентите немаат можност слободно да разговараат со своите врстници пред или по часовите или за време на паузата, како што тоа би го правеле кога наставата се одвива со физичко присуство. Во текот на онлајн наставата интеракцијата меѓу учениците/студентите во најголема мера е контролирана од наставниците и е насочена кон специфични педагошки цели за време на учењето при што лесно се занемарува социјализацијата (Peachey, 2021). Отсуството на социјализација може да влијае врз мотивацијата на учениците/студентите и динамиката на работа. Учениците/студенти не се познаваат доволно добро заради што се чувствуваат непријатно и не пројавуваат доволно интерес кога треба да се вклучат во заеднички активности (Capdeferro and Romero, 2012). Учењето на странски јазик претпоставува изложеност и бара одреден степен на психолошки ризик од учениците/студентите. Тие треба да бидат подготвени да ризикуваат, да прават грешки и да споделуваат понекогаш лични детали за себе со цел да го користат јазикот за да се изразат и да ги споделат своите мислења. Затоа, наставникот треба да им помогне да се

запознаатедни со други, да работат тимски, да соработуваати да се поддржуваат едни со други, како на педагошко, така и на емоционално ниво, со што би се стекнале соогромни придобивки како во однос на нивната мотивација, така и кога е во прашање нивната способност за напредок (Peachey, 2021).

Техники за тимска работа

Учењето не е индивидуална активност туку социјален процес кој подразбира интеракција и воспоставување меѓусебни односи меѓу инволвираните страни. Според Адамческа (1991) интеракцијата во активната настава претставува динамичен процес на меѓусебни односи на две или повеќе личности. Тоа значи дека ученикот/студентот, како поединец, стапува во непосредни контакти и ги восприема активностите на другите соученици/студенти. Брајша (1979) вели дека она што човекот го прави човек е неговото јас и се создава во интерперсоналните односи помеѓу луѓето од најрано детство. Според Diamondstone (1980) интерактивната настава подразбира размена на искуства, знаења, соработка и партнерство. На ова се надоврзува и Roeders, (2003) кој тврди дека интеракцијата се одвива меѓу сите учесници во групи, врз основа на партнерство. Интеракцијата е комплексен концепт ивклучува елементи како што се: организација на времето, земање предвид на потребите и интересите на учениците/студентите, воспоставување правила и норми на однесување, толеранција и позитивно-емоционално изразување (Pollucci-Whitcomb and Nevin, 1987).

Во интерактивната настава, основна форма на работа е групната, односно тимската. Техниките за групна работа треба да бидат забавни бидејќи на тој начин се подобрува динамиката на работа во текот на понатамошното следење на наставата, учениците/студентите се чувствуваат релаксирано, меѓусебно се запознаваат и создаваат атмосфера на доверба. Партнерските односи се основа на интеракцијата во наставата. Развивањето на вештини за тимска работа како дел од интеракцијата, е значајно за создавање на социо-емоционална клима во наставата, односно чувство за емоционална сигурност (Deutsh, 2000). Создавањето на позитивна емоционална атмосфера во наставата е основа за напредок и креативност во учењето (Kreidler, 1984). Со примена на техниките за тимска работа кај учениците/студентите се развива чувство за групна припадност, кооперативно учење, рамноправност, автентичност, демократичност (Павлович-Бренеселович, 2000). На ваков начин се воспоставува однос на доверба и блискост и покрај тоа што учениците/студентите се разликуваат според своите способности и интереси. Понатаму, техниките за тимска работа се одвиваат спонтано, создаваат социјална одговорност, позитивна комуникација меѓу учениците/студентите кои се разликуваат по многу атрибути. Ваквите техники се насочени кон развој на ставовите, чувствата и емоциите кај учениците/студентите.

Еден посебен вид техниката тимска работа, кои се од особена важност, се таканаречените *воведни техники*, кои подразбираат реализација на активности за загревање, односно релаксација, создавање на добро расположение и подигнување на енергијата. Овие наставни техники претставуваат директен вовед во реализација на таканаречените *носечки* или *централни активности* за време на часот (Clair, 1995). Со помош на овие техники учесниците можат лесно да се запознаат меѓусебно, но и да се мотивираат за работа во текот на часот.

Примената на воведните техники за тимска работа при онлајн учење не е едноставен процес. Тие треба да овозможат слободна комуникација и флексибилен пристап при самата интеракција и позитивно да влијаат врз интересот и мотивацијата на учениците/студентите. Оттука, од голема важност е на почетокот да се испитаат интересите и очекувањата на учениците/студентите. Исто така, потребна е подготовка на повеќе материјали, адаптирани на видот на активноста.

Во продолжение ќе бидат опишани дел од техниките за тимска работа, предложени од Nik Peachey во неговата книга „Team Building Activities”, којашто е збогатена со дигитални работни листови и презентации креирани со цел создавање на поволна клима заучењенастранскијазик онлајн, како и за поттикнување на социјализацијата и за одржување на мотивацијата за учење.

Icebreakers – оваа техника се состои во 10 прашања. Учениците/студентите во парови споделуваат лични ставови и мислења во однос на поставените прашања со цел подобро да се запознаат, а потоа треба да откријат што им е заедничко.

IdentityIceberg – учениците/студентите имаат за цел да анализираат цртеж на којшто е прикажана санта мраз и да разговараат за тоа какви сличности постојат помеѓу цртежот и луѓето. Понатаму, секој од нив треба да напише најмалку 25 вистинити искази за себе, започнувајќи ја реченицата со „Јас сум ...“ и потоа во групи да ги споделат речениците и да откријат која личност има најмногу заеднички особини со останатите во групата. Потоа, наставникот им ја објаснува поврзаноста на сантата мраз со луѓето, односно дека и тие како и мразот имаат различни нивоа на идентитет. Деловите од мразот над водата се делови од нивниот идентитет што се видливи за општеството. На следното ниво, веднаш под водната линија, постојат работи што само нивното семејство ги знае за нив. Како што се оди надолу, постојат елементи на нивниот идентитет што ги гледаат само најблиските луѓе и на крај, информации што се приватни, и само тие самите ги знаат. За крај, учениците/студентите во групи дискутираат за својот личен идентитет, односно во кој дел од сантата мраз спаѓаат 25–те искази што ги напишале за самите себе.

Human Alphabet – учениците/студентите работат во групи од по 4 до 8 учесници и имаат за цел да изберат збор по свој избор (тоа можат да го направат со помош на генератор на случајни зборови кој е содржан во

книгата) со онолку букви колку што има и учесници во групата, а потоа секој од нив креира буква со помош на делови од телото или пак некој предмет. Целта на техниката е останатите ученици/студенти да го погодат зборот. За крај, групата која погодила најголем зборови ќе се прогласи за победничка.

Bucket List – учениците/студентите работат во групи и имаат за цел да најдат оправдување зошто не сакаат да ги посетат местата кои им се претставени на слајдовите. Групата со најубедливи оправдувања ќе се смета за победничка.

TheWeb Crawl – учениците/студентите во групи имаат за цел да изберат една веб страна за изучување на англиски јазик од понудени осум и имаат за задача да истражат колку таа веб страна е корисна, што можат да научат од истата, како да ја користат и да споделат активности кои се таму понудени.

Предложените техники имаат за цел кај учениците/студентите да развијат комуникациски вештини коишто, покрај когнитивните способности, ќе ги развијат и нивните социјално-емоционални вештини. На тој начин ќе се создадат услови за развој на чувство за емпатија, ефикасност и компатибилност. Исто така, со примена на горенаведените воведни техники за тимска работа учениците/студентите учат како да формулираат прашања, а со тоа се создава и можност за дебати и дискусии, можност за нови прашања и размислувања, за насочена соработка, за оригинални иновации, индивидуална одговорност, за развивање на социјални вештини итн.

Заклучок

Целта на овој труд беше да ја демонстрира корисноста на техниките за тимска работа за време на онлајн наставата по странски јазик. Имено, акцентот беше ставен на опис на избрани воведни техники за тимска работа кои имаат повеќеслоен карактер, односно ја поттикнуваат не само социјализацијата меѓу учениците/студентите, туку и нивната мотивација за учење за време на онлајн наставата. Секако, овие техники можат да се прилагодуваат според потребите и интересите на учениците/студентите и целите на наставниот час. Во секој случај, структурата на овие техники подразбира двонасочна комуникација и размена на мислења и искуства, како и одговорност кон сопственото учење, што е од особена важност при совладувањето на странскиот јазик. Учениците/студентите учат како продуктивно и пријателски да работат во групи и да ја разбираат важноста на соработката во текот на наставниот процес и во секојдневниот живот.

Она што се наметнува како заклучок и препорака во однос на примената на ваквите техники за тимска работа е тоа дека тие се неопходни, особено во услови кога наставата по странски јазик се одвива онлајн, бидејќи придонесуваат за развивање на јазичните вештини на

учениците/студентите, односно заполесно совладување на материјалот, и го поттикнуваативниот интелектуален развој и мисловните процеси придонесувајќи засоздавање на позитивна социо-емоционална атмосфера за време на часовите.

Литература

- Адамческа, С., Тандемската работа на учениците, Скопје: Редакција на списанието Просветно дело, 1991.
- Brajsha, P. Psohodinamikapartnerskihodnosa, Zagreb: Scijalnazashtita, god.II, br. 4-5, 1979.
- Diamondstone, J. M., Designing, LeadingandEvaluatingWorkshops forTeachersandParents, Ypsilanti, High-ScopeEducationalResearchFoundation, 1980.
- Roeders, P. Interaktivnanastava. Dinamikaefikasnogucenja I nastave. Ured.Prof. dr. MiomirDespotovic. Beograd: Filozofskifakultet- Institutzapedagogiju I andragogiju, 2003.
- Павлович- Бренеселовис, Д., Павловски, Т. Timskirad i vaspitnojpraksi- Прурусник. Београд-Филозофски факултет, Центар за интерактивну педагогију-ЦИП, 2000.
- Дојч.М., Партнерски однос у воспитању. Београд: Институт за педагогију и андрагогију, Филозофски факултет-Београд, 2000.
- Kreidler W., CreativeConflictResolution, London:ScottForesmananCo, 1984
- Clair J., Hoffman C., andJudz O. и Wolfe B. Користен извор: D. Pavlovic-Breneselovic, T. Pavlovski, str.17, 1990,1995.
- Pollucci-Whitcomb P., Nevin A., ThcollaborativeConsultation, Texas:Pro-Ed, 1987.
- Peachey N.,TeamBuildingActivities”,PeacheyPublications 2021.
- Capdeferro, N., &Romero, M.,Areonlinelearnersfrustratedwithcollaborativelearningexperiences? *TheInternationalReviewofResearchinOpenandDistanceLearning*, 13(2): 26-44, 2012.
- Irwin, C. &Berge, Z.Socializationintheonlineclassroom. E-*JournalofInstructionalScienceandTechnology*,9(1). Retrievedfrom <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ846714.pdf> , 2006.
- Maccoby, E. E. Historicaloverviewofsocialisation: researchandtheory. In J. E. Grusec& P. D. Hastings (eds.), *Handbookofsocialization: Theoryandresearch*, 13-41. NewYork: TheGuildfordPress, 2008.